



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

24. An Prædicatores, & Magistri, qui publice alios docent, teneantur ad
ieiunium? Et an in hoc distinguendum sit inter Prædicatores, qui in diebus
Quadragesimalibus concionantur, & qui in diebus ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

in Decalog. tom. 1. lib. 3. cap. 2. dub. 7. num. 12. qui citat Filliucium, itinerantes in curru, si longum sit iter, excusari à ieiunio, curru enim valde concutit, & defatigationem inducit, nisi valde commodus esset, ut valde modica defatigatio contingeret. Verum Pasqualigus *vbi supra*, num. 7. sic subdit: qui verò vtuntur in itinere equis conductis, regulariter immunes mihi videntur à ieiunio: nam regulariter equi lassant plurimum equitantes; illos enim valde concutunt, præsertim quia citato gressu incedendum est, ut destinatum iter pro illo die conficiatur, & idè non solum laborandum est in regendo equo, sed etiam in regendo seipsum ad euitandas ingentes concussiones. Vnde aliquando ipse minùs fatigatus sum pedes eundo, quàm talibus equis vtendo, & elegissem tota die continuare pedestre iter, quàm equitare, si socios sequi potuissem, & conficere totum iter destinatum. Ita Pasqualigus. Sed tu cogita, & scias ut loquatur Martinus, *vbi supra*, quòd [Todo esto es arbitrario, y mirandolo con equidad, aunque vno se engañe con buena fe, pensando que ay causa bastante para excusarse del ayuno, no peccatà mortalmente, aunque no la aya.]

RESOL. XXIV.

An Prædicatores, & Magistri, qui publice alios docent teneantur ad ieiunium?

Et in hoc distinguendum sit inter Prædicatores, qui in diebus Quadragesimalibus concionantur, & qui in diebus Dominicis tantum?

Idem, quod de Prædicantibus, dicendum est de Confessorijs. Ex p. 1. tr. 9. Ref. 10.

Sup. contèto in hoc & duobus §§. seqq. inf. in Ref. 27. à §. Respondeo. vlt. que ad §. Vnde.

§. 1. **N**egatiuè respondent Ioann. de la Cruz *in direct. consp. 1. præcept. 3. art. 5. dub. 9. concl. 2.* vbi sic asserit: Excusantur, qui ob opera pietatis maiora ieiunio non valent ieiunare, ut prædicando, docendo. Idem docet Tabiena *verb. ieiunium. n. 16.* Filliuc. *tom. 2. tr. 27. p. 2. c. 6. num. 124.* Azor. *p. 1. lib. 7. cap. 28. q. 1.* Grassius *part. 1. lib. 2. cap. 37. n. 54.* Antonius de Litteratis *in sum. p. 1. c. 19. n. 9.* Fernandez *in exam. Theol. mor. p. 2. c. 8. §. 2. n. 12.* Nauarrus *cap. 21. num. 16.* Gabriel *in 4. dist. 16. q. 3. art. 1. resolut. verb. ieiunium. n. 21.* Reginaldus *tom. 1. lib. 4. c. 17. n. 119.* Syluius *in 2. 2. D. Thoma, q. 147. art. 4. & alij.*

2. Sed hoc intelligunt supradicti DD. quando commodè ieiunare non possent: nam, si possent, tenerentur: & idè asserit Villalobos *in sum. tom. 1. tract. 23. differ. 4. n. 15.* [Se excusan del ayuno los Predicadores, Maestros, y Doctores, que enseñan à otros, quando no pueden hazer los tales officios ayunando: mas de ordinario, creo que pueden estos ayunar.]

3. Sed pro praxi Confessoriorum, quid ego sentiam, dicam breuiter. Prædicatores qui in diebus quadragesimalibus concionantur, puto omninò excusandos esse à ieiunio: quia summopere laborant. De Prædicatoribus verò, qui Dominicis diebus tantum concionantur, puto, ut plurimum, non esse à ieiunio excusandos, nisi essent debiles, & parua complexionis: & idè hoc remittendum puto ad arbitrium boni viri. De Lectoribus verò puto cum Fagundez *Præcept. 4. lib. 1. cap. 8. num. 19.* qui videtur etiam docere, non esse omnes excusandos; sed tantum illos, quorum labor improbus est; vel qui ita debiles sunt, ut sufficienter studere non possint, ut lectionem explicent, & legant cum satisfactione.

4. Notandum est verò, supradictam doctrinam procedere, etiam quoad Confessorios, quos à ieiunio excusant DD. *supra* citati, quando, ut notat Fagund. *vbi supra*, & alij, assidue penitentium Confessiones audirent; & ieiunium commodè obseruare non pos-

sent; & id in causa sit, ut à Confessionibus desistant. secus autem, si audiendo Confessiones, possent etiam commodè ieiunium seruare, quod arbitrium boni viri considerabit.

RESOL. XXV.

An Prædicantes, si ex mercede concionantur, teneantur ieiunare?

Et quid de Musicis?

Et an sit fas Presbyteris ouis in Quadragesima vesci causa vocis conseruanda?

Et quid est dicendum de Cantoribus ad solatium Principis in Camera concinentibus, an teneantur ieiunare? Ex p. 1. tr. 9. Ref. 11.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docet ex Syluest. & Caiet. Binsfeldius *in Enchir. Theolog. p. 3. c. 32. conclus. 9.* & illam videtur etiam docere Philarch. *de off. Sac. tom. 1. p. 2. lib. 3. c. 25.* Toletus *lib. 6. cap. 5.* Fernandez *in exam. Theolog. p. 2. c. 8. §. 2. n. 12.* Fagundez *Præcept. 4. lib. 1. cap. 9. num. 19.* vbi tunc excusant Prædicatores à ieiunio, quando concionantur ex officio, puta ex obedientia, vel ex voto: seu, si eorum conciones essent multum viles populo.

2. Nauarrus verò *in Man. c. 21. n. 17.* & post illum Grassius *p. 1. lib. 2. c. 37. n. 54.* & Reginaldus *in praxi, 1. lib. 4. c. 17. n. 219.* putant, hanc sententiam esse veram, quando talis Prædicator concionaretur principaliter propter lucrum: secus, si minùs principaliter ob necessitatem se sustentandi.

3. Sed ego puto absolute dicendum esse, Prædicatores excusari à ieiunio, etiam si conciones suscipiant ob mercedem; & ita docet Bonacina *tr. de leg. disp. vlt. p. 1. punct. vlt. n. 13.* & Filliuc. *in praxi, tom. 2. tr. 27. p. 2. c. 6. n. 124.* & Lessius *lib. 4. c. 2. dub. 6. num. 44.* putant contra Fagund. & Philarchum, quòd non est necesse, ut prædicatio efficiatur ex voto, vel officio.

4. Quoad Musicos verò ita asserit Sancius in *Sele. Eli, disp. 44. n. 18.* [Cantores conductos ad canendum, siue salarium aut præbendam ad id habentes, possunt non seruare ieiunium, si ad canendum redderent inmodicam mercedem, & si non habiles. Et præbyteris, ouis in Quadragesima vesci causa fas erit, causa vocis conseruanda: non enim causa ieiunij adstrictus est aliquis diminutè suum exequi minus.] Ita Sancius, qui in facti contingencia ita fuisse consultum in Hispania restatur: quod ego vtgentibus procedere existimo in cantoribus ad solatium magni Principis in camera concinentibus.

RESOL. XXVI.

An religiosi teneantur ieiunare?

Et quid de Musicis, & Cantoribus etiam Religiosis, & Camera Principis.

Et cuiusmodi docetur Cantores causa conseruanda vesci posse in Quadragesima ouis vti. Ex p. 1. tract. 1. & Miscell. Ref. 4.

§. 1. **M**ouet hanc difficultatem Ioannes Caramuel *in Theologia fundamentali; fundam. 53. §. 26. numero 1528.* vbi sic ait: Miraris in dubium reddi rem tam claram, teneri Ecclesiasticos ait, & præcipue Monachos, qui maiorem perfectionem professi, at ego te non inuiso, sed hunc syllogismum propono (Musici inquam à ieiunio excusantur: at omnes Religiosi sunt Musici, nec in mundo Musici, qui plus cantent, quàm Monachi, & Benedictini præcipue; Ergo monachi non tenentur ieiunare) quæ ratio idem de cæteris Religiosis euincit: nulli enim qui non cantent